

ikke være rigtigt, ligesom det og af det Anførte synes at fremgaae, at den af de 7 Medlemmer foreslaaede Norm ikke egentligen har nogen særegen Betydning, som ved nærmere Prøvelse kunde fastholdes. Det staaer altsaa fast, at det Fæstebaand, der vil kunne komme i Betragtning til Nedsættelse af den fulde Salgsværdie, alene er det saakaldte svagere Fæstebaand efter Placaten af 1806, og der opstaaer da det Spørgsmaal, hvormed det paa Grund af dette Fæstebaand retfærdigen kan afdrages. Jeg skal her tillade mig at paaberaabe en Autoritet, som det ærede Fleertal af Udvalget neppe vil forkaste, nemlig dem selv; thi dette Fleertal har i Betænkningen udtrykkelig sagt, at den svagere Fæstetvang i Almindelighed ikke vil kunne medføre nogen synderlig Afgang i Salgsværdien. Det er Fleertallets egne Ord, og det er Sandhed. Naarliggen er det aabenbart, at det, fra dette Synspunkt betragtet, aldeles ikke kunde gaae an at bestemme Afgslaget til $\frac{1}{5}$ som Minimum og $\frac{2}{5}$ som Maximum, saaledes at den nærmere Ansættelse i hvert enkelt Tilfælde skulde overlades til Taxationsmændene. At overhovedet dette Forslag allermindst egner sig til at antages, og vilde lede til aabenbar Forurettelse for Eierne, forekommer mig klart. Jeg skal ikke videre opholde mig ved de 2 sidste Minoritetsforslag, som jeg, efter de Forudsætninger, jeg gaaer ud fra, heller ikke vil kunne stemme for, og skal i Forbigaaende bemærke, at Indflydelsen af det svagere Fæstebaand neppe heller, som antaget i det Forslag, der af den høitærede Indenrigsminister i sin Tid blev forelagt Landbocommissionen, hvilket Forslag netop støttede Fradraget af en Dvota paa dette Fæstebaand, vil kunne ansættes til $\frac{1}{4}$, Noget, som naturligvis Ingen kan tiltræde, der erkjender, at dette svagere Fæstebaand „i Almindelighed ikke vil kunne medføre nogen synderlig Afgang i Salgsværdien.“

Sagen er imidlertid, at der overhovedet ikke uden stor Vilkaarlighed lader sig fastsætte nogen bestemt Maalestof for den Afgang i Taxationssummen, der kan grundes paa denne Fæstetvang, og at der ikke sjældent kan møde Tilfælde, hvor Fæstetvangen, efter Placaten af 1806 i Virkeligheden netop slet ingen Ind-

flydelse har paa Salgsværdien. Men det sees da ikke, hvorledes det kan retfærdiggjøres eller bestaae med Grundlovens Regel om fuldstændig Erstatning, at ville gjøre et Afdrag, det være sig større eller mindre, paa Grund af denne Fæstetvang i saadanne Tilfælde, hvor det maatte erkjendes, at den slet ingen Værdie har. Jeg har allerede paaberaabt mig saa gode Autoriteter, at det neppe vilde være nødvendigt at anføre flere; imidlertid skal jeg dog bemærke, at der ikke er Noget, der har udtalt sig med større Styrke og Bestemthed herom, end den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgfreds (J. A. Hansen), der i Mødet den 7de December 1850 under 3die Behandling af Lovforslaget om Afhændelsen af Fideicommiss-Bøndergods yttrede sig saaledes: „Man vil sætte Godsbefidderen istand til, ved Fæsteledigheden at sælge Gaardene til Folk, som kunne give den fulde Værdi, som Gaardene ville have uden Fæstebaandet, og det vil saaledes blive en aldeles ligegyldig Omstændighed, om der hviler Fæstebaand paa Gaarden eller ikke; naar man sælger Gaarden til en Mand, som selv agter at bruge den, saa kan og vil han kunne betale dens fulde Værdi, som om der ikke hvilede noget Fæstebaand paa den“. Den ærede Rigsdagsmand er maaskee gaaet noget for vidt; men der ligger megen Sandhed i hans Ord, og i mange Tilfælde vilde de være fuldkomment træffende. Hvilken Indflydelse der virkelig bør tillægges det oftnævnte Fæstebaand, maa for en stor Deel beroe paa de concrete Omstændigheder; stundom maa det antages, slet Intet at betyde, stundom kan det tillægges nogen Virkning, i andre Tilfælde igjen en noget større o. s. v. Jeg skal tillade mig at henvise til hvad derom er bemærket i Landbocommissionens trykte Betænkning over den nuværende Indenrigsministers Fæsteafsløsningsforslag, Side 89—90. Men heraf følger da, at, naar man vil have det Rette truffet, saa maa man i hvert enkelt Tilfælde overlade Ansættelsen til de specielle Taxationer, og det er dette, som den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad) og subsidiairt tre andre Rigsdagsmænd, hvoriblandt jeg, have foreslaaet. Det er det eneste Resultat, hvortil man, efter